

Odbor právní a Krajský živnostenský úřad
Oddělení státního občanství a přestupků

Datum	Oprávněná úřední osoba	Číslo jednací	Spisová značka
19. 3. 2025	Mgr. Kateřina Valentová	KUZL 28385/2025	KUSP 23708/2025 PŽÚ

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Zlínského kraje, Odbor právní a Krajský živnostenský úřad (dále jen „nadřízený orgán“), jako orgán věcně a místně příslušný podle § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 178 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a § 16a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“) přezkoumal na základě stížnosti [redacted]

[redacted] postup Městského úřadu Vizovice, Odboru přestupkového a správního (dále jen „povinný subjekt“) při vyřizování její žádosti o informace doručené dne 7. 2. 2025, a to v souvislosti s požadavkem na úhradu nákladů souvisejících s poskytnutím informace (oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací ze dne 20. 2. 2025, č. j. MUVIZ 003482, sp. zn. S MUVIZ 002781/2025), a rozhodl takto:

I.

Řízení o stížnosti ze dne 28. 2. 2025 na postup povinného subjektu při vyřizování žádosti žadatelky

[redacted], se ohledně bodu 1. žádosti o informace ze dne 7. 2. 2025 dle ustanovení § 16a odst. 6 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím ve spojení s § 16 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím zastavuje.

Účastník řízení ve smyslu § 27 odst. 1 správního řádu: [redacted]

II.

Městskému úřadu Vizovice, Odboru přestupkovému a správnímu se podle § 16a odst. 6 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím ve spojení s § 16 odst. 5 téhož zákona příkazuje, aby ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí poskytl k žádosti žadatelky [redacted]

dne 7. 2. 2025, informace požadovanou v bodě 1. žádosti, tj. *kolik pracovníků, kteří vykonávají přenesenou na úseku územního plánování a stavebního řádu, měl povinný subjekt k 31. 1. 2025.*

Účastník řízení ve smyslu § 27 odst. 1 správního řádu: 1) [redacted]

2) Městský úřad Vizovice,

IČO: 002 84 653, se sídlem Masarykovo nám. 1007, 763 12 Vizovice

III.

V souladu s ust. § 16a odst. 7 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím se výše úhrady za poskytnutí informací v částce 4 500 Kč požadována Městským úřadem Vizovice na základě oznámení ze dne 20. 2. 2025, č. j. MUVIZ 003482, sp. zn. S MUVIZ 002781/2025, v souvislosti s vyřízením žádosti žadatelky

potvrzuje.

Odůvodnění:

Ze spisového materiálu předloženého nadřízenému orgánu povinným subjektem vyplývá, že povinný subjekt obdržel od žadatelky dne 7. 2. 2025 žádost o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Touto požádala o sdělení následujících informací (doslovný přepis):

„Není-li v textu uvedeno jinak, týkají se otázky

- období od 1.7.2024 do 31. 1. 2025
 - zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů následujících („dále jen stavební zákon“).
1. Kolik pracovníků, kteří vykonávají přenesenou působnost na úseku územního plánování a stavebního řádu, měl váš úřad k 31. 1. 2025?
 2. Kolik žádostí o vydání povolení záměru bylo od 1. 7. 2024 do 31. 1. 2025 u vašeho úřadu podáno?
 3. Kolik takto podaných žádostí se týkalo
 - a. stavebního záměru,
 - i. a jaké tři typy staveb nebo zařízení byly nejběžnější?
 - b. nestavebního záměru,
 - i. a kolik z toho se týkalo změny využití území,
 - ii. a kolik z toho se týkalo stanovení ochranného pásma?
 4. Kolik podaných žádostí bylo bezvadných?
 5. V kolika případech si musel váš úřad vyžádat u dotčeného orgánu vyjádření, koordinované vyjádření nebo závazné stanovisko ve smyslu § 184 odst. 3 stavebního zákona?
 6. V kolika případech váš úřad stihl ve lhůtě dle § 188 stavebního zákona (tj. nejpozději do 7 dnů od zahájení řízení) vyrozumět o zahájení řízení účastníky řízení, dotčené orgány a hlavního projektanta?
 7. Kolik žádostí byl nucen stavební úřad odložit
 - a. ve smyslu § 185 odst. 3 písm. a) stavebního zákona,
 - b. ve smyslu § 185 odst. 3 písm. b) stavebního zákona,
 - c. ve smyslu § 185 odst. 3 písm. c) stavebního zákona?
 8. Kolik výzev ve smyslu ustanovení § 185 odst. 2 stavebního zákona váš úřad byl nucen učinit?
 9. Jaký byly jiné nedostatky podaných žádostí, pro které musel stavební úřad vyzvat žadatele k odstranění vad žádostí ve smyslu § 185 odst. 1 stavebního zákona? (stačí uvedení dvou nejčastějších)
 10. V kolika případech byly účastníky řízení taky osoby ve smyslu § 182 písm. e), tj. osoby, o nichž to stanoví jiný zákon? Dle kterého jiného zákona a jeho ustanovení se tyto osoby staly účastníky řízení?
 11. V kolika případech váš úřad vyzval stavebníka k předložení oznámení záměru podle jiného předpisu, ve smyslu § 186 odst. 2 stavebního zákona, a v kolika případech bylo z tohoto důvodu řízení usnesením přerušeno?
 12. V kolika řízeních váš úřad rozhodl o výjimce z požadavků na výstavby? Co bylo předmětem udělené výjimky z požadavku na výstavbu (postačuje uvést 3 nejčastější důvody)?
 13. Kolik řízení bylo vaším úřadem vedeno ve zrychleném řízení dle § 212 stavebního zákona? Kolik z těchto řízení nabylo právní moci k 31.1.2025?
 14. V kolika případech váš úřad v řízení o žádosti o povolení záměru nařídil ústní jednání s ohledáním na místě?
 15. Kolik ústních jednání bylo nařízeno z důvodu, že
 - a. v území, kde mělo být povolen záměr nebyl vydán územní plán
 - b. se jednalo o záměr EIA?
 16. Jaké byly jiné důvody pro nařízení ústního jednání?

17. V kolika případech nařídil váš úřad veřejné ústní jednání? Z jakého důvodu nařizoval váš úřad veřejné ústní jednání?
18. V kolika případech nařízeného veřejného ústního jednání byly vzneseny připomínky veřejnosti?
19. V kolika případech byly podány námítky účastníky řízení?
20. V kolika případech, byly námítky podány účastníkem řízení, kterým
 - a. byla obec,
 - b. byly osoby ve smyslu § 182 písm. e) stavebního zákona?
21. V kolika případech
 - a. byla vznesena námítky o existenci nebo rozsahu věcných práv,
 - b. v kolika případech váš úřad řízení přerušil z důvodu uplatnění této námítky u věcně a místně příslušného soudu?
22. V kolika případech váš úřad vyhodnotil, že posuzovaný záměr není
 - a. v souladu s plánovací dokumentací a vymezením zastavěného území,
 - b. v souladu s cíli a úkoly územního plánování ve smyslu § 193 odst. 1 písm. b) stavebního zákona,
 - c. v souladu s požadavky stavebního zákona a jeho prováděcích právních předpisů,
 - d. v souladu s požadavky jiných právních předpisů chránících dotčený veřejný zájem, a o jaký veřejný zájem se jednalo,
 - e. v souladu s požadavky na veřejnou dopravní nebo technickou infrastrukturu,
 - f. v souladu s ochranou práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení?
23. V kolika případech byl k žádosti o povolení záměru předložen odborný posudek autorizovaného inspektora ve smyslu § 193 odst. 2 stavebního zákona věta druhá?
24. V kolika případech váš úřad vydal rozhodnutí ve lhůtě do 30 dnů od zahájení řízení, ve smyslu § 196 odst. 1 písm. a) stavebního zákona?
25. V kolika případech váš úřad vydal rozhodnutí ve lhůtě do 120 dnů od zahájení řízení, ve smyslu § 196 odst. 2 stavebního zákona?
26. V kolika případech váš úřad byl nucen zákonnou lhůtu o vydání rozhodnutí prodloužit
 - a. z důvodu zvlášť složitého případu,
 - b. z důvodu řízení s velkým počtem účastníků?
27. Kolik rozhodnutí o povolení záměru váš úřad vydal o žádostech, které byly podány od 1. 7. 2024 do 31.12.2025? Kolik z nich byl povolen stavební záměr, a kolika z nich byl povolen záměr nestavební?
28. V kolika případech byla platnost povolení záměru stanovena
 - a. na 2 roky,
 - b. na 3 roky,
 - c. na 4 roky,
 - d. na 5 let?
 - e. jaké byly důvody pro stanovené platnosti vydaného povolení delší než 2 roky?
29. Kolik vydaných rozhodnutí o povolení záměru vydaných od 1.7.2024 do 31.1.2025 nabylo právní moci v řízení před vaším stavebním úřadem (tj. případy, kdy nebylo podáno odvolání)?
30. V kolika případech bylo proti vydanému rozhodnutí o povolení záměru podáno odvolání?
31. V kolika případech bylo již o podaném odvolání rozhodnuto nadřízeným správním orgánem?
32. Kolik řízení bylo vaším úřadem vedeno k 31.1.2025, a to včetně řízení o žádostech podaných ještě do 30. 6. 2024 dle zákona č. 183/2006 Sb., po územním plánování a stavebním řádu?
33. Kolik kolaudačních řízení váš úřad vedl ve věci žádostí podaných od 1.7.2024 do 31.1.2025, a v kolika kolaudačních řízení byl přiložen k žádosti odborný posudek autorizovaného inspektora?
34. Kolik kolaudačních rozhodnutí váš úřad ve věci žádostí podaných v období od 1. 7. 2024 do 31. 1. 2025 vydal?
35. V kolika případech váš úřad povolil předčasné užívání stavby?
36. V kolika případech váš úřad, ve smyslu § 237 odst. 2 stavebního zákona
 - a. povolil zkušební provoz,
 - b. nařídil zkušební provoz?“

Povinný subjekt podanou žádost posoudil a dospěl k závěru, že je v souvislosti s poskytnutím informace oprávněn požadovat úhradu vzniklých nákladů a žadatelce zaslal dne 20. 2. 2025 oznámení o výši úhrady za poskytnutí informace. Z oznámení vyplývá, že povinný subjekt v souvislosti s poskytnutím požadovaných informací žádá úhradu ve výši 4 500 Kč. Svůj požadavek zdůvodnil tak, že zpracování požadované informace

představuje vyhledávání požadovaných informací ve dvou softwarech, a to v ISSŘ a v softwaru VITA. Software ISSŘ neumožňuje provést za požadované období výběry nebo součty podaných žádostí, neumožňuje ani souhrnné zobrazení jednotlivých dokumentů v řízení (např. výzvy k doplnění, vyrozumění o zahájení řízení nebo rozhodnutí o povolení stavby, atd.). Povinný subjekt proto musí jednotlivě projít všechny doručené dokumenty, vyčlenit z nich požadované informace a provést ruční součet. Dále musí jednotlivě projít všechna řízení, opět vyhledat požadované informace a provést ruční součty. V případě informací týkajících se uvedení 3 nejběžnějších typů staveb nebo zařízení v řízení o povolení stavby, zjištění 2 nejčastějších nedostatků podaných žádostí nebo posouzení dodržení lhůt pro vydání rozhodnutí, musí povinný subjekt vyhledat jednotlivé dokumenty, tyto přečíst a zpracovat z nich požadované informace. V agendovém informačním systému VITA musí povinný subjekt za požadované období vyhledat řízení vedená dle zákona č. 183/2006 Sb., a provést ruční součet. Kvalifikovaným odhadem činí vyhledání jednoho dokumentu a jeho další zpracování 10 minut. Pro vyhledání požadovaných informací a zpracování žádosti je nutné učinit tyto úkony – vstup a práce v databázi ISSŘ a VITA, vyhledání informací, rozřídění podkladů, výběr požadovaných informací, součet požadovaných informací, zpracování všech podkladů, shrnutí a kompletace informací a kontrola výsledných informací a vyřízení žádosti o informace. Za mimořádně rozsáhle vyhledávání požadovaných dokumentů, jejich rozčlenění dle parametrů – dotazů obsažených v žádosti činí úhrada 18 hodin x 250 Kč (práce úředníka) tedy 4 500 Kč. Požadované informace není možné získat pouhou filtrací ze shora uvedených softwaru, neboť struktura jednotlivě položených dotazů představuje komplexní rozbor žádostí a vedených stavebních řízení za požadované období. Množství požadovaných informací a jejich povaha představuje pro povinný subjekt, resp. zaměstnance stavebního úřadu, zátěž nad míru obvyklou, neboť se nejedná o běžné zpracování informace, které lze vyřídit jednoduchým úkonem. Čas, který musí zaměstnanec vynaložit na zpracování požadované informace bude následně absentovat při vedení stávajících stavebních řízení.

S požadavkem na úhradu nákladů však žadatelka nesouhlasila a dne 28. 2. 2025 podala proti postupu povinného subjektu stížnost. Předně se ohrazuje proti stanovené výši úhrady za poskytnutí požadovaných informací a nepřezkoumatelného způsobu jejího výpočtu, když za poskytnutí požadovaných informací povinný subjekt požaduje částku 4 500 Kč, která má představovat 18 hodin práce jednoho pracovníka po 250 Kč. Stanovení takto vysoké úhrady za poskytnutí informací považuje za zcela nepřiměřené a neadekvátní požadované informace, když se mělo jednat o informace týkající se činnosti povinného subjektu, nadto obdobná data jsou od povinného subjektu vyžadována Ministerstvem pro místní rozvoj, a to každoročně v průběhu prvního kvartálního období, a dalších 20 oslovených stavebních úřadů v rámci Zlínského kraje ji poskytlo na totožné dotazy odpovědi bez zaváhání, v zákonem stanovené lhůtě a zdarma. Má za to, že stanovená výše úhrady naznačuje snahu povinného subjektu informace neposkytnout, přitom vyřizování žádosti o informace spadá pod běžnou činnost povinného subjektu, přičemž ke zpoplatnění může dojít až tehdy, pokud je skutečně pro povinný subjekt vyhledání informací na základě žádosti značně časově zatěžující. Namítá, že z odůvodnění stanovené výše úhrady není vůbec zřejmé, v čem spočívá mimořádnost. Z odůvodnění spíše vyplývá, že důvodem mimořádnosti má být s novou právní úpravou veřejného stavebního práva spojená změna informačního systému veřejné správy, což nelze považovat za mimořádnou okolnost. Za zcela nedůvodné považuje zpoplatnění položek: „vstup a práce v databázi ISSŘ a VITA“, neboť činnost v těchto systémech je základním předpokladem pro práci pracovníků stavebních úřadů, dále „součet požadovaných informací“, když je zpoplatněna položka „součet požadovaných informací“, dále „zpracování všech podkladů“, když je zpoplatněna položka výběr požadovaných informací“, dále položku „kontrola výsledných informací a vyřízení žádosti o informace“, když vyřízení žádosti o informace představuje celý proces podání informace a činnost „kontrola výsledných informací“ se po „zpracování požadovaných informací“ a „součtu požadovaných informací“ jeví jako již započtena. Skutečnost, že obdobné, případně totožné odpovědi bude povinný subjekt v rámci pravidelného sběru dat poskytovat v nejbližší době Ministerstvu pro místní rozvoj jen přisvědčuje opaku o mimořádnosti rozsahu a lze ji naopak považovat za součást obvyklé a pravidelné agendy. Proto považuje požadavek na úhradu za mimořádně rozsáhle vyhledávání za nepřezkoumatelný a nedůvodný. Současně namítá, že ve stanovené lhůtě pro vyřízení žádosti jí požadované informace nebyly poskytnuty a nebylo vydáno ani rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Uvádí, že z odůvodnění není ani zřejmé, proč nebyla na některé požadované informace odpověď poskytnuta, když toto je možné odpovědět bez dalšího. Příkladem takové dotazu je minimálně otázka na počet pracovníků povinného subjektu, kteří vykonávají přenesenou působnost na úseku územního plánování a stavebního řádu

ke dni 31. 12. 2025. V této souvislosti podává stížnost na neposkytnutí požadované informace ve smyslu § 16a odst. 1 písm. b) informačního zákona.

Protože povinný subjekt stížnost žadatelky sám nevyřídil, postoupil ji nadřízenému orgánu (doručena dne 6. 3. 2025), a to včetně příslušného spisového materiálu. Nadřízený orgán se nejdříve zabýval otázkou, zda byla stížnost podána osobou k tomu aktivně legitimovanou, tj. žadatelkou a zda byla podána v zákonem stanovené lhůtě. V tomto směru dospěl k závěru, že se jedná o stížnost přípustnou a včas podanou. Z hlediska rozsahu přezkumu postupu povinného subjektu je třeba uvést, že nadřízený orgán se postupem povinného subjektu zabýval v rozsahu stížnostních námitek, tj. jak je žadatelka uvedla v podané stížnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2015, č. j. 2 As 31/2015-53).

Zákon o svobodném přístupu k informacím v ustanovení § 16a odst. 1 stanoví několik různých důvodů, při jejichž naplnění může žadatel vůči postupu povinného subjektu při vyřizování jeho žádosti o informace brojit stížností. Podle tohoto ustanovení může stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace podat žadatel,

- a) který nesouhlasí s vyřízením žádosti způsobem uvedeným v § 6,
- b) kterému po uplynutí lhůty podle § 14 odst. 5 písm. d), § 14 odst. 6 nebo § 15 odst. 3 nebo po uplynutí lhůty pro vyřízení žádosti o informace stanovené v rozhodnutí podle odstavce 6 písm. b) nebyla poskytnuta informace nebo předložena konečná licenční nabídka a nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti,
- c) kterému byla informace poskytnuta částečně, aniž bylo o zbytku žádosti vydáno rozhodnutí o odmítnutí, nebo
- d) který nesouhlasí s výší úhrady sdělené podle § 17 odst. 3 nebo s výší odměny podle § 14b odst. 2, požadovanými v souvislosti s poskytováním informací.

Z obsahu stížnosti žadatelky je zjevné, že jde o stížnost podanou z důvodů uvedeného pod písm. d) shora citovaného ustanovení (žadatelka nesouhlasí s výší úhrady, která jí byla sdělena podle § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím) a z důvodu uvedeného pod písm. b) shora citovaného ustanovení (žadatelka namítá, že jí požadované informace ve lhůtě podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím, tj. v 15denní lhůtě ode dne doručení žádosti nebyly poskytnuty, např. informace požadována v bodě 1. žádosti).

Při rozhodování o stížnosti podané podle **§ 16a odst. 1 písm. d)** zákona o svobodném přístupu k informacím postupuje nadřízený orgán podle § 16a odst. 7 zákona o svobodném přístupu k informacím. Podle tohoto ustanovení postup povinného subjektu přezkoumá a rozhodne tak, že výši úhrady nebo odměny potvrdí **/písm. a)/**, nebo výši úhrady či odměny sníží, přičemž v případě, že dostupné informace o právním a skutkovém stavu nevyvolávají důvodné pochybnosti, postupuje obdobně podle § 16 odst. 5 věty druhé s tím, že povinnému subjektu přikáže požadovanou informaci žadateli poskytnout ve lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne zaplacení úhrady či odměny **/písm. b)/**, nebo stížnost odmítne, je-li podána opožděně nebo předčasně nebo osobou k tomu neoprávněnou **/písm. c)/**.

Při rozhodování o stížnosti podané podle **§ 16 odst. 1 písm. b)** zákona o svobodném přístupu k informacím postupuje nadřízený orgán podle § 16a odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím. Podle tohoto ustanovení postup povinného subjektu přezkoumá a rozhodne tak, že jeho postup potvrdí **/písm. a)/** nebo povinnému subjektu přikáže, aby ve stanovené lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí nadřízeného orgánu, žádost vyřídil, a neshledá-li důvody pro odmítnutí žádosti v případě, kdy dostupné informace o právním a skutkovém stavu nevyvolávají důvodné pochybnosti, postupuje obdobně dle § 16 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím, tedy povinnému subjektu přikáže požadovanou informaci žadateli poskytnout ve lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí povinnému subjektu **/písm. b)/**.

Co se týče námítky žadatelky, že povinný subjekt porušil ust. § 14 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím, tak tato je důvodná pouze částečně, a to ve vztahu k bodu 1. žádosti. Zbývající požadované informace neposkytl z důvodu podmínění jejich poskytnutí úhradou nákladů vzniklých v souvislosti s jejich poskytnutím, což mu umožňuje ust. § 17 odst. 1 téhož zákona, kdy požadované informace jsou poskytnuty až po uhrazení požadovaných nákladů. Samozřejmě žadatelka má právo vůči požadavku povinného subjektu se bránit, a to podáním stížnosti podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím.

Žadatelka svého práva využila a stížnost vůči postupu povinného subjektu podala. Přezkum oprávněnosti požadavku na úhradu nákladů spojených s vyřízením žádosti žadatelky je předmětem tohoto rozhodnutí. V tomto kontextu nadřízený orgán odkazuje na nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3339/20 ze dne 29. června 2021, který se zabývá otázkou úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. V kontextu úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací Ústavní soud uvedl, že povinný subjekt by měl nejprve identifikovat a poskytnout ty informace, které lze poskytnout bez dalšího, tedy bez nutnosti rozsáhlého vyhledávání. Tyto informace by neměly být zahrnuty do podmínky úhrady za vyhledávání. Teprve následně by měl povinný subjekt stanovit úhradu za poskytnutí informací, jejichž vyhledání je spojeno s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním. Tento postup zajišťuje, že žadatel obdrží dostupné informace bez zbytečných finančních překážek, a zároveň chrání povinný subjekt před nadměrnou administrativní zátěží. Tento nálezy zdůrazňuje důležitost transparentního a vstřícného přístupu povinných subjektů při poskytování informací a stanovuje, že úhrada za mimořádně rozsáhlé vyhledávání by měla být požadována pouze v odůvodněných případech, kdy nelze informace poskytnout bez významného vynaložení zdrojů. V posuzovaném případě je zjevné, že poskytnutí informací dle žádosti žadatelky je podmíněno úhradou jako celek, což však odporuje výše zmíněnému nálezu Ústavního soudu. Žadatelka se domáhá v bodě 1. žádosti informace, kolik pracovníků, kteří vykonávají přenesenou působnost na úseku územního plánování stavebního řádu, měl dotázaný úřad k 31. 1. 2025. Z formulace dotazu je zjevné, že jde o informaci, kterou povinný subjekt objektivně má, a která nevyžaduje žádnou administrativní zátěž. Zodpovězení tohoto dotazu tak nemohlo být zahrnuto do požadavku na úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání. Z tohoto důvodu nadřízený orgán postupem podle § 16a odst. 6 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím přikázal tuto informaci žadatelce poskytnout ve lhůtě do 15 dní od doručení tohoto rozhodnutí.

Podle § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím je povinný subjekt oprávněn žádat v souvislosti s poskytováním informací úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Současně může žádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Z § 17 odst. 3 téhož zákona pak vyplývá, že bude-li povinný subjekt požadovat za poskytnutí informace úhradu, písemně musí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli o informace oznámit před poskytnutím informace. Z oznámení pak musí být zřejmé na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být i poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost (v jaké lhůtě ji lze podat, od kterého dne lhůta pro její podání běží, u kterého povinného subjektu se podává a který nadřízený orgán o ní rozhoduje). Nesplní-li povinný subjekt oznamovací povinnost dle odst. 3, ztrácí nárok na úhradu nákladů (§ 17 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím).

Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 21. 9. 2010, č. j. 2 As 34/2008-90, oznámením o výši požadované úhrady se žadateli neupírá právo na informace, ale naopak se jím stanovují podmínky, za nichž k poskytnutí informací dojde. Je na žadateli, zda požadovanou úhradu uhradí a poté obdrží jím vyžádané informace, anebo neuhradí (do 60 dnů ode dne oznámení o výši úhrady), a pak bude jeho žádost odložena (§ 17 odst. 5 informačního zákona). Obecně se žadatelům informace primárně poskytují bezplatně, nicméně zákonodárce dal povinným subjektům možnost požadovat za určitých podmínek za poskytnutí informací úhradu. Je tedy vždy na posouzení povinného subjektu, zda úhradu bude po žadateli požadovat či nikoliv. V daném případě povinný subjekt přistoupil k tomu, že žadatelce poskytnutí informací zpoplatnil.

Z předložené spisového materiálu je zjevné, že povinný subjekt za poskytnutí požadovaných informací požaduje po žadatelce úhradu účelně vynaložených nákladů, a to z důvodu mimořádně rozsáhlého vyhledávání.

K otázce mimořádně rozsáhlého vyhledávání se v odborné literatuře – např. Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, 1256 s. uvádí následující: „Je úkolem povinného subjektu, aby do spisu o vyřizování žádosti řádně doložil, že se v daném případě skutečně jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, neboť v opačném případě nebude jeho nadřízený orgán schopen výši přezkoumat a nebude moci tyto náklady uznat. Takové doložení je přitom zpravidla provedeno tak, že příslušní zaměstnanci, kteří se na vyhledání podíleli, vyčíslí dobu strávenou vyhledáváním požadovaných informací (úhrada za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací se stanoví podle hodinové sazby, tedy podle doby vynaložené na toto vyhledání) a v záznamu založeném do spisu popíší

způsob vyhledání informací. Povinný subjekt kromě toho musí též prokázat, že se v daném případě skutečně jednalo o vyhledávání, které bylo mimořádně rozsáhlé, tedy musí objasnit, v čem spočívala jeho mimořádná rozsáhlost (např. musí doložit, že informace byly uloženy na více pracovištích povinného subjektu, v čem spočívala pracnost zpracování odpovědi na žádost o poskytnutí velkého množství různorodých informací apod.). Odůvodnění mimořádné rozsáhlosti vyhledání informace je rovněž nutné uvést ve výzvě žadateli k úhradě nákladů podle § 17 odst. 3.“ V téže komentářové literatuře, na niž se ostatně odkazují i správní soudy (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2016, č. j. 5 As 35/2016-25), se autoři taktéž vyjadřují k samotnému pojmu mimořádně rozsáhlého vyhledávání, kdy pojem mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací definovali takto: „*O mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací se pak bude jednat tehdy, jestliže shromáždění informací bude pro daný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se objektivně vzato vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem, tedy jestliže vyhledávání informací již v daném případě nelze s ohledem na pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti považovat za běžnou, povinný subjekt nijak nezatěžující součást obvyklé agendy.“* K problematice mimořádně rozsáhlého vyhledávání se Nejvyšší správní soud vyjádřil i v rozsudcích č. j. 7 As 231/2017-28 ze dne 22. 8. 2017 nebo č. j. 6 As 326/2016-32 ze dne 21. 6. 2017, a to takto: „*O mimořádně rozsáhlé vyhledání informací půjde tehdy, jestliže s ohledem na konkrétní podmínky u povinného subjektu a na množství požadovaných informací nebo jejich povahu bude vyhledání informací pro povinný subjekt zátěží nad míru obvyklou...“*

O mimořádně rozsáhlé vyhledání informací se tedy bude jednat v situaci, jestliže s ohledem na konkrétní podmínky u povinného subjektu a na množství požadovaných informací nebo jejich povahu bude vyhledání informací pro povinný subjekt zátěží nad míru obvyklou, a to především v případě vyhledávání a sběru objemného množství oddělených a odlišných informací požadovaných v jedné žádosti. Není tedy pochyb o tom, že pod pojem „mimořádně rozsáhlé vyhledávání“ nelze podřadit jakékoliv vyhledávání, ale pouze takové, které **objektivně naruší výrazně běžnou činnost povinného subjektu**. I vyřízení žádosti o poskytnutí informací spadá pod běžnou činnost povinného subjektu, přičemž ke zpoplatnění může dojít jen tehdy, **pokud je skutečně pro povinný subjekt vyhledání informací na základě konkrétní žádosti značně časově zatěžující**.

Co se týká toho, jakou dobu lze již akceptovat jako dobu, která přesahuje rámec plnění běžných pracovních povinností, může být tato doba u každého povinného subjektu jiná (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 2. 2021, č. j. 4 As 225/2020-44). Obecně se v praxi akceptuje doba nad 4 hodiny, tj. nad ½ pracovního dne. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2020, č. j. 6 As 63/2020-18 ale byla akceptována i doba 3 hodin mimořádně rozsáhlého vyhledávání.

Pokud jde o oprávnění povinného subjektu požadovat po žadatelce za poskytnutí informací úhradu, má povinný subjekt v souladu se zákonem o svobodném přístupu k informacím a v souladu s nařízením vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím schválený Sazebník úhrad za poskytování informací (dále jen „sazebník“), který je zveřejněn i dálkovým přístupem na webových stránkách povinného subjektu. Sazebník byl schválenou Radou města Vizovice dne 19. 12. 2022 usnesením č. 3/101/2022. Podle schváleného sazebníku je povinný subjekt oprávněn požadovat mimo jiné úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, přičemž stanovil, že za každou hodinu vyhledávání jedním zaměstnancem se stanovuje částka 250 Kč. Je také oprávněn požadovat i náklady na pořízení kopii a tisku, na opatření technických nosičů a na odeslání informací žadateli.

Oprávnění žádat úhradu nákladů podmiňuje předchozí písemné oznámení podle § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, ze kterého musí být zřejmé, v jaké výši je úhrada požadována, na základě jakých skutečností, a jakým způsobem byla tato výše vyčíslena, tedy požadavek úhrady nákladů musí být v takovém oznámení náležitě odůvodněn. Povinnost uvést „způsob, jakým byla požadovaná částka vyčíslena“ zahrnuje povinnost odůvodnit, jak povinný subjekt k požadované výši úhrady dospěl. Míra podrobnosti odůvodnění požadované výši úhrady přitom není zákonem o svobodném přístupu k informacím nikterak předepsána a musí být proto určována s ohledem na okolnosti konkrétního případu. Je však nutné upozornit, že pokud je odůvodnění úhrady v oznámení podle ust. § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím nedostatečné, nelze na takové oznámení a priori nahlížet, jako kdyby učiněno nebylo.

I v případě, že by výzva k úhradě nákladů podle § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím neobsahovala dostatečné odůvodnění požadované úhrady, nadřízený orgán její výši potvrdí, jestliže její správnost vyplývá ze spisového materiálu jako celku. Snížení úhrady podle § 16a odst. 7 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím je tak aplikována až v situaci, kdy by ze spisového materiálu vyplynulo, že požadována úhrada nebyla vypočtena správně, resp. že neodpovídá skutečným nákladům nebo je zcela nepřezkoumatelná. S tím souvisí povinnost povinného subjektu minimálně v obsahu spisového materiálu prokazatelným způsobem doložit oprávněnost požadavku na úhradu mimořádně rozsáhlého vyhledávání. Povinností povinného subjektu, jak ostatně vyplývá i z odborné literatury, je, aby do spisu o vyřizování žádosti řádně doložil, že se v daném případě skutečně jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Takové doložení je přitom zpravidla provedeno tak, že příslušní zaměstnanci, kteří se na vyhledávání podíleli, vyčíslí dobu strávenou vyhledáváním požadovaných informací (úhrada za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací se stanoví podle hodinové sazby, tedy podle doby vynaložené na toto vyhledání) a v záznamu založeném do spisu popíše způsob vyhledání informací. Povinný subjekt kromě toho musí též prokázat, že se v daném případě skutečně jednalo o vyhledávání, které bylo mimořádně rozsáhlé, tedy musí objasnit, v čem spočívala jeho mimořádná rozsáhlost (srov. Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016).

Pokud jde o samotné zpoplatnění poskytnutí informací, nadřízený orgán po seznámení se s obsahem předloženého spisového materiálu dospěl k závěru, že postup povinného subjektu z hlediska dodržení postupu uvedeného v § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím ob stojí. Postup povinného subjektu byl správný v tom, že oznámení o výši úhrady žadatelce zaslal ve lhůtě pro vyřízení žádosti, přičemž uvedené oznámení obsahovalo zdůvodnění požadované úhrady, poučení o možnosti podat v případě nesouhlasu s výši požadované úhrady stížnost, včetně toho, v jaké lhůtě a kde se podává. Součástí oznámení by měla být také informace o nadřízeném orgánu, který o stížnosti rozhoduje, nicméně tato v něm absentuje. Přestože oznámení tuto informaci neobsahuje, žadatelka nebyla nijak zkrácena na svých právech, neboť proti postupu povinnému subjektu stížnost podala a v této i nadřízený orgán konkretizovala. Povinný subjekt také žadatelku správně poučil o tom, že pokud požadovanou úhradu ve stanovené lhůtě neuhradí, bude její žádost odložena.

Stejně tak ob stojí i požadavek povinného subjektu na úhradu za mimořádně rozsáhle vyhledávání z hlediska jeho důvodnosti či oprávněnosti. Co se týká mimořádně rozsáhlého vyhledávání, není tento pojem v zákoně o svobodném přístupu k informacím nikde legálně vymezen. S ohledem i na výše uvedené lze vyhledáváním informací rozumět činnost povinného subjektu, spočívající v identifikaci a následném shromáždění požadovaných informací a dále v utřídění informací za účelem jejich předání žadatelce. V daném případě žadatelka v podané žádosti požadovala informace týkající se činnosti stavebního úřadu povinného subjektu. Lze uvést, že požadovanými informacemi povinný subjekt disponuje, avšak nemá žádný přehled, z nějž by bylo možné jednoduše zjistit požadované informace. Zákon, jiný právní předpis ani interní akt nenařizuje povinnost povinnému subjektu takovou informaci disponovat, tj. mít vytvořený určitý přehled např. o počtu žádostí, které se týkaly stavebního záměru či nestavebního záměru, jaké typy staveb byly nejběžnější, kolik žádostí bylo bezvadných, kolik bylo nařízeno ústních jednání atd. Povinný subjekt tak za účelem poskytnutí požadovaných informací musí nejprve vyhledat všechny spisové materiály, které lze podřadit pod předmět žádosti, a poté z nich vyfiltrovat požadované informace. To ve vztahu k náplni chodu povinného subjektu bezpochyby představuje časově náročnou činnost, která se objektivně vzato vymyká běžnému poskytování informací povinným subjektem. Úhrada nákladů za poskytnutí informací je tak na místě. Pokud jde o argumentaci žadatelky, že shodnou žádost zaslala i na dalších 20 stavebních úřadů v rámci Zlínského kraje, přičemž jiné stavební úřady jako povinné subjekty podle zákona o svobodném přístupu k informacím úhradu nákladů nepožadovaly, pak se nejedná o skutečnost, která by pro přezkoumání výše úhrady v tomto stížnostním řízení byla jakkoli relevantní. Nadřízený orgán přezkoumává zákonnost povinným subjektem stanovené výše úhrady vždy ve vztahu ke skutkovým okolnostem řešeného případu. K námitce žadatelky, že požadované údaje jsou vyžadovány i Ministerstvem pro místní rozvoj každoročně, je nutno konstatovat, že jsou požadovány pouze údaje o počtech rozhodnutí, kdy ani tyto informace nejsou v současné době ze strany ministerstva vyžadovány s ohledem na problémy s funkčností ISSŘ.

Pokud jde o samotný proces přezkoumání nákladů, považuje nadřízený orgán za vhodné uvést, že není v možnostech nadřízeného orgánu přezkoumat stanovenou výši úhrady v tom smyslu, že by byl účasten

samotného procesu (mimořádně rozsáhlého) vyhledávání požadovaných informací a prakticky tak sledoval čas, který daní zaměstnanci vyhledáváním strávili. V tomto ohledu postačí nadřízenému orgánu základní kontury způsobu výpočtu požadované úhrady a zejména pak posouzení, zda je povinným subjektem použitý způsob vypočtení úhrad nákladů za poskytování informací s ohledem na strávený čas a jednotlivé sazby objektivně možný. V rámci přezkumu výše nákladů je tedy nutno zkoumat, zda jejich odůvodnění nevzbuzuje důvodné pochybnosti o způsobu jejich výpočtu. Přezkum nákladů je tedy založen především na posouzení jejich objektivní adekvátnosti.

Povinný subjekt náklady související s vyřízením žádosti žadatelky stanovil na základě tzv. kvalifikovaného odhadu na dobu 18 hodin. Z oznámení povinného subjektu ze dne 20. 2. 2025 vyplývá, že požadované informace nelze získat pouhou filtrací používaných softwaru, kdy pro poskytnutí požadovaných informací bude nutné projít doručené dokumenty, vyčlenit z nich požadované informace a provést ruční součty. Povinný subjekt zpracoval dne 18. 2. 2025 kvalifikovaný odhad nákladů na poskytnutí informací (zaznamenáno ve spise pod č. j. MUVIZ 003413/2025), jehož příloha dostatečným způsobem prokazuje mimořádnost vyhledávání. Z přílohy tohoto záznamu vyplývá, že pro poskytnutí informací požadovaných žadatelkou bude nutné projít 129 spisů, z nichž je potřeba vyselektovat požadované informace. Pro vyřízení žádosti žadatelky bylo potřeba učinit zejména tyto úkony: vyhledat podané žádosti, v těchto vyhledat informace o názvu stavby a ty následně rozdělit podle druhu, dále bylo nutné vyhledat informaci o datu doručení žádosti, vyrozumění o zahájení řízení a ověřit dodržení zákonných lhůt. Bylo nutné také zjistit, zda řízení byla přerušena, k těmto vyhledat výzvy k doplnění a zjistit nedostatky žádostí a tyto rozdělit podle druhu. Dále bylo nutné vyhledat informace o datu vydání rozhodnutí o povolení stavby nebo zařízení, ověřit dodržení lhůty pro vydání rozhodnutí a z vydaných rozhodnutí vyselektovat informace o stavebních a nestavebních záměrech, kdy v rozhodnutích bylo nutné také vyhledat informaci o stanovení doby platnosti rozhodnutí. Po provedení výše uvedených úkonů bude muset povinný subjekt provést ruční součty vyselektovaných informací z jednotlivých spisů, aby bylo možné požadované informace poskytnout v podobě požadované žadatelkou. Výše zmíněné úkony byl schopen povinný subjekt učinit za jednu hodinu práce u 7 spisů. Dle povinného subjektu vyhledávání požadovaných informací v jednom spise trvalo v průměru 10 minut. Na základě odhadu časové náročnosti na prohledání jednoho spisu byl celkový počet spisů za uvedené období, tj. 129 spisů, vydělen číslem 7 (tj. počet spisů prohledaných 1 zaměstnancem během 1 hodiny práce) a výsledné číslo bylo zaokrouhleno dolů. Na základě tohoto aritmetického výpočtu bylo zjištěno, že mimořádně rozsáhlé vyhledávání bude trvat 18 hodin. Poté na základě tzv. kvalifikovaného odhadu pak povinný subjekt stanovil celkové náklady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání, které činí 4 500 Kč (18 hodin x 250 Kč).

S ohledem na výše uvedený kvalifikovaný odhad je zřejmé, že povinný subjekt zpracoval vzorek sedmi spisů za 60 minut, tedy na jeden spisový materiál připadá časová dotace v průměru 8,5 minuty, nikoliv tedy 10 minut. Za účelem posouzení adekvátnosti doby nutné k prostudování jednotlivých spisů byla žádost žadatelky zkontrolována s Odborem Krajský stavební úřad, neboť zaměstnanci zařazení do tohoto odboru jsou schopni s ohledem na znalost daných systémů a obvyklých rozsahů jednotlivých spisů se k tomuto vyjádřit. Dle Krajského stavebního úřadu je pro vyhledání požadovaných informací v jednom spise adekvátní doba do 10 minut, kdy požadované informace nelze jednoduše vyselektovat z předmětných systémů a je nutné tedy spisové materiály fakticky projít a požadované informace vyhledávat, nevede-li si povinný subjekt nějaké své statistiky. Nadřízený orgán tak považuje časovou dotaci 8,5 minuty na jeden spis (zahrnující otevření spisu, jeho posouzení, zda spadá pod předmět žádosti a vyselektování požadovaných informací) za adekvátní.

V návaznosti na shora uvedené nadřízený orgán konstatuje, že neshledal v postupu povinného subjektu pochybení, pokud jde o požadavek na úhradu nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání, a jeho požadavek ve výši 4 500 Kč považuje za zcela legitimní. Nadřízený orgán má za to, že v podmínkách povinného subjektu 18 hodin času stráveného vyhledáváním žadatelkou požadovaných informací představuje časově náročnou činnost, která se objektivně vymyká běžnému poskytování informací tímto subjektem a požadavek na úhradu nákladů souvisejících s činností povinného subjektu je tak oprávněný. Ze strany povinného subjektu bylo postupováno v souladu s právními předpisy a z obsahu spisu lze dovodit, že požadavek je odpovídající rozsahu jím vyhledaných informací. Jak uvedl nadřízený orgán výše, požadavkem na úhradu se žadatelce neupírá její právo na informace, pouze stanoví podmínky, za nichž k poskytnutí informací dojde (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2010, č. j. 2 As 34/2008-90). S ohledem na výše uvedené nadřízený orgán postup povinného subjektu ohledně požadavku na úhradu nákladů potvrdil

(výrok III. tohoto rozhodnutí). Ve vztahu k bodu 1. žádosti pak řízení o stížnosti zastavil (výrok I. tohoto rozhodnutí) a povinnému subjektu podle § 16a odst. 6 písm. b) ve spojení s § 16 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím přikázal, aby žadatelce požadovanou informaci poskytl, tak jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Nadřízený orgán tuto povinnost povinnému subjektu nařídil informačním příkazem, který je podle § 16 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím exekučním titulem

Poučení:

Proti rozhodnutí o stížnosti se nelze odvolat (§ 16a odst. 9 zákona o svobodném přístupu k informacím).

Mgr. Andrea Polehlová

Vedoucí oddělení státního občanství a přestupků

Vyhotovuje se:

- 1 x žadatelka [REDACTED]
- 1 x Městský úřad Vizovice – do datové schránky
- 1 x spis Krajského úřadu Zlínského kraje